

Polasaí Bí Cineálta

**Scoil na bhForbacha
17668G**

Bí Cineálta

Polasaí Bí Cineálta Scoil na bhForbacha
chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc
agus Dul i nGleic léi

Ghlac Bord Bainistíocht Scoil na bhForbacha an polasaí seo a leanas chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Comhlíonann an polasaí seo go hiomlán ceanglais Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iarbhunscoileanna 2024.

Aithníonn an Bord Bainistíochta go gcuireann iompraíocht bhulaíochta as do chearta an linbh mar a leagtar amach i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh. Tá freagracht orainn go léir, mar phobal scoile, oibriú le chéile chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi agus chun déileáil leis an tionchar diúltach a bhíonn ag iompraíocht bhulaíochta.

Táimid tiomanta do chinntiú go gcoinnítear gach scoláire a fhreastalaíonn ar ár scoil saor ó dhíobháil agus go bhfuil folláine ár scoláirí chun tosaigh i ngach rud atá á dhéanamh againn. Aithnímid an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag iompraíocht bhulaíochta ar shaol ár scoláirí agus táimid tiomanta go hiomlán d'iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi.

Deimhnímid go ndéanfaimid, i gcomhréir lenár n-oibleagáidí faoi reachtaíocht chomhionannais, gach beart atá indéanta de réir réasúin chun ciapadh scoláirí nó baill foirne a chosc ar aon cheann de na naoi bhforas a shonraítear: inscne, stádas sibhialta, stádas clainne, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus a bheith mar bhall den Lucht Siúil.

Tá tuiscint ar leith ag scoileanna Caitliceacha ar an duine daonna, ag aithint go bhfuil gach duine cruthaithe i gcosúlacht agus in íomhá Dé agus go bhfuil dínit dhúchasach ag gach duine mar leanbh Dé. Ar an mbunús seo, cinntíonn muid go gcaitear le gach duine inár scoil le meas agus le cúram, de réir an Chláir Chaitlicigh.

Mar scoil Chaitliceach, táimid tiomanta chun meas a bheith againn ar dhínit gach duine. Níor cheart beag is fiú a dhéanamh d'aon duine daonna, agus tá ról riachtanach ag gach duine le himirt i bpobal na scoile, beag beann ar dhifríocht.

Sainmhíniú ar an mbulaíocht

Tugtar sainmhíniú ar an mbulaíocht in Cineáltas: Plean Gníomhaíochta ar an mBulaíocht agus Bí Cineálta: Gnásanna chun Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc agus Dul i nGleic léi do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna mar iompraíocht spriocdhírthe, ar líne nó as líne a dhéanann dochar. D'fhéadfadh an dochar a dhéantar a bheith fisiciúil, sóisialta agus/nó mothúchánach. Leanann iompraíocht bhulaíochta ar aghaidh thar thréimhse ama agus bíonn neamhchothroime cumhachta i gceist ann sa chaidreamh idir beirt nó grúpaí daoine sa tsochaí. Tugtar an sainmhíniú mionsonraithe i gCaibidil 2 de ghnásanna Bí Cineálta.

Ní mór do gach scoil polasaí Bí Cineálta a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ina leagtar amach conas a chuireann pobal na scoile cosc ar iompraíocht bhulaíochta agus conas a théann sé i ngleic léi. Déantar foráil i gCód Iompraíochta na scoile do straitéisí chun déileáil le hiompraíocht mhíchúí nach iompraíocht bhulaíochta í.

Mír A: Forbairt/athbhreithniú ar ár bpolasaí Bí Cineálta chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi

Tugadh deis do gach ball dár bpobal scoile ionchur a bheith acu i bhforbairt/athbhreithniú an pholasaí seo.

	Dáta an Chomhairliúcháin	Modh comhairliúcháin
Áine, Niamh, Deirdre	Eanáir 2025	Bí Cineálta Seisiún Eolais OIDE
Foireann na Scoile	Márta 2025 31/3/2025 Dúnadh leathlae	Ceistneoir ar líne Cur i láthair OIDE agus sainmhíniú don fhoireann uilig
Scoláirí	Márta 2025 Meitheamh 2025	Ceistneoir ar líne Comhairle na nÓg

Tuismitheoirí	Márta 2025	Ceistneoir ar líne
Bord Bainistíochta	Meitheamh 2025	Cruinniú Boird
Pobal na scoile i gcoitinne (de réir mar is cuí mar shampla tiománaithe bus)	Meán Fómhair 2025	Ríomhphost Ar shuíomh idirlíne na scoile

An dáta ar faomhadh an polasaí: 23ú Meitheamh 2025

An dáta is déanaí a ndearnadh athbhreithniú ar an bpolasaí: 17ú Meitheamh 2025

Mír B: Iompraíocht Bhulaíochta a Chosc

Leagtar amach sa mhír seo na straitéisí coisctheacha a úsáidfí an scoil. Ina measc sin tá straitéisí atá dírithe go sonrach ar iompraíocht bhulaíochta ar líne a chosc, iompraíocht bhulaíochta homafóbach agus trasfhóbach, iompraíocht bulaíochta ciníche, iompraíocht bulaíochta gnéasaí agus ciapadh gnéasach de réir mar is cuí. (Féach Caibidil 5 de ghnásanna Bí Cineálta).

Cultúr agus Timpeallacht

I Scoil na bhForbacha, déanaimid iarracht cultúr scoile dearfach agus cuimsitheach a chur chun cinn, de réir ár ráiteas misin.

Tá pobal scoile Scoil na bhForbacha tiomanta do thimpeallacht scoile a chothú atá:

- Mar áit ina bhfáilítear romhainn agus ina gcuirimid fáilte roimh dhaoine eile as ár dtreo féin
- Mar áit ina gcaitear linn le meas agus ina gcaitheann muid le daoine eile go measúil.
- Mar áit ina mothaímid sona sábháilte.
- Mar áit ina spreagtar muid chun ár lánacmhainneacht a bhaint amach.
- Mar áit ina bhféadfaidh ár bhféinmheas agus ár bhféinmhuinín bláthú.

- Mar áit ardchaighdeáin teagaisc agus foghlama.
- Mar áit ina gcothaítear grá don fhoghlaim.
- Mar áit ina bhféadfaimid a bheith mar muid féin agus ina gceadaímid do dhaoine eile a bheith mar iad féin.

Téann foireann bainistíochta na scoile i bhfeidhm ar chultúr na scoile agus socraíonn siad na caighdeáin agus na hionchais do phobal na scoile maidir le hiompraíocht bhulaíochta a chosc agus a réiteach. Tá freagracht ar gach ball d'fhoireann na scoile cultúr scoile a fhorbairt agus a chothabháil nach nglactar le hiompraíocht bhulaíochta agus cur chuige comhsheasmhach a ghlacadh maidir le hiompraíocht bhulaíochta a réiteach. Is féidir le daltaí cultúr na scoile a mhúnlú trí chineáltas agus cuimsitheacht a chur chun cinn laistigh dá bpiarghhrúpa agus timpeallacht dhearfach thacúil scoile a chothabháil do chách.

Is féidir le tuismitheoirí agus caomhnóirí, mar chomhpháirtithe gníomhacha in oideachas a bpáiste, cabhrú le timpeallacht a chothú nach nglactar le hiompraíocht bhulaíochta trí chomhbhá agus meas a chur chun cinn.

I Scoil na bhForbacha, tacaímid le timpeallacht "inste". Spreagaimid daltaí a bheith ina seasóirí cróga; seasamh in aghaidh iompraíocht bhulaíochta; agus gan a bheith ina bhféachóirí (cuid den fhadhb). Cuirtear i gcuimhne na ndaltaí go minic insint do bhaill foirne nó d'dhuine fásta muiníneach/daoine fásta muiníneacha eile nuair a cheapann siad go bhfuil siad féin á mbulaíocht nó go bhfuil duine éigin eile á bhulaíocht. Cuirtear na páistí ar an eolas faoin tábhacht a bhaineann le hinsint. Dearbhaítear dóibh nach insint scéalta í seo. Dearbhaítear dóibh go gcabhróidh an insint seo le gach duine a choinneáil sábháilte.

Is féidir le coincheap an duine fhásta muiníneach cabhrú chun daltaí a spreagadh chun tuairisciú. Is féidir le foireann tacú leis seo trí ligean do dhaltaí a fhios a bheith acu gur féidir leo labhairt leo. Mar chuid den chlár Stay Safe, sainaithníonn páistí daoine fásta muiníneacha ar féidir leo labhairt leo. Ar fheasacht a fháil ar aon chás bulaíochta, laistigh nó lasmuigh den scoil, ina bhfuil baill de phobal na scoile i gceist, ba cheart do dhaltaí duine fásta muiníneach freagrach a chur ar an eolas.

Tá iompraíocht bhulaíochta ró-thromchúiseach gan tuairisciú. Ba cheart don duine fásta muiníneach an dalta a dhearbhu go bhfuil an rud ceart déanta acu, agus gan mhoill, na baill foirne a bhfuil freagracht orthu maidir le hiompraíocht bhulaíochta a réiteach (múinteoir ranga, múinteoir tacaíochta nuair is ábhartha agus an príomhoide) a chur ar an eolas, agus ba cheart dóibh leanúint ar aghaidh ag tacú leis an dalta, de réir mar is cuí, fad atá an iompraíocht á réiteach. Seiceálfaidh múinteoirí isteach leis na páistí ina rang go rialta trí shuirbhéanna Bí Cineálta, (féach teimpléid le do thoil).

Ba mhaith linn go mbraithfeadh timpeallacht fhisiciúil ár scoile sábháilte do gach dalta. Áirítear ar straitéisí a fhabhraíonn dó seo:

- Seaicéid ard-infheicthe á gcaitheamh ag an bhfoireann chun infheictheacht a chur chun cinn le linn maoirseacht chlóis
- Bealaí sannta le glacadh ag ranganna agus iad ag gluaiseacht chuig agus ón gclós

- Saothair ealaíne arna gcruthú ag daltaí ar taispeáint timpeall na scoile
- Mothú muintearais a chothú, agus mothú freagrachta agus úinéireachta i measc daltaí dá dtimpeallacht scoile
- Spotaí cairde ar an gclós

- Polasaí Bí Cineálta cairdiúil do dhaltaí ar taispeáint timpeall na scoile

Cultúr Scoile Dearfach

- Caidreamh Dearfach i measc na baill foirne agus i measc baill foirne agus gasúir
- Fáiltiú ar maidin agus slán a fhágáil tráthnóna
- Ceannaireacht éifeachtach
- Timpeallacht ghlan agus dearfach - cluichí clóis, dathanna geala, cothabháil chuí á dhéanamh taobh istigh agus taobh amuigh den scoil
- Timpeallacht & cultúr insinte
- Cur chuige scoile uile d'fhonn iompar tromaíochta a aithint, a dhiúltú agus a thuairisciú
- Duine fásta iontaofa - meabhrú rialta do na gasúir go bhfuil muid ansin le n-éisteacht agus cabhrú leo
- Spásanna fisiciúla sábháilte
- Maoirseacht ar na gasúir i láthair na scoile
- Modhanna múinte cuí in úsáid - fócas na foghlama dírithe ar chultúr coisctheacha agus insithe a chothú - OSPS, OCG, Bí Sábháilte, steiréitíopaí inscne a cheistiú, drámaíocht, obair ghrúpaí, Friends for Life, LEANS, Lust for Life.
- Diríú ar an 4 réimse a bhaineann leis an bhFolláine.
- Cultúr scoile a chothú ina bhfeiceann na daltaí iad féin ann a chothú
- Éagsúlacht a cheiliúradh ar scoil - néara-éagsúlachta ina measc.
- Cleachtais aisríochta ar siúl sa scoil - airdeallach go bhfuil muid ag léiriú meas agus muid ag labhairt leis na gasúir.
- Páistí mar cheannairí clóis - ag cothú caidrimh dearfach i measc na ranganna éagsúla.
- Córas an Chomrádaí - ard ranganna agus bunranganna - scileanna foghlama agus comhbhá a láidriú
- Na Garraíodóirí - Grúpaí ag dul amach le múinteoir chuile Céadaoin.
- Béim ar chineáltas sna ranganna uilig - réaltaí, ticéid ar fáil. Aitheantas d'iompar dearfach.
- Mo Smaointí faoin scoil - á líonadh isteach ó rang 2 ar aghaidh
- Comhairle na nÓg - glór na ngasúir le cloisteáil
- AUP polaisí maidir le úsáid na teicneolaíochta i bhfeidhm
- Conradh Fón Cliste tugtha isteach i mbliana (2025)
- Lá gan teicneolaíocht chuile sheachtain - na taobhanna dearfacha agus diúltacha den teicneolaíocht a léiriú
- Cód iompair - iompraíocht chuí ar líne
- Seisiúin eolais do na tuismitheoirí agus na gasúir maidir le sábháilteacht ar líne a reáchtáil

- Spásanna fisiciúla sábháilte a chruthú
- Veisteanna sofheicthe ar na cúntóirí clóis agus feitheoireacht ar bun acu
- Suirbhéanna Ranga maidir le bulaíocht, ceistneoirí digiteacha
- Tuairisciú ar Iompraíocht Bhulaíochta i gcomhpháirt leis na scoláirí atá luaite agus na tuismitheoirí agus athbhreithniú déanta taobh istigh de 20 lá scoile
- Tuairisciú don Bhord Bainistíochta maidir le cásanna bulaíochta más ann dóibh
- Athbhreithniú rialta ar an bpolasaí Bí Cineálta

Curaclam

Cuirimid teagasc agus foghlaim chomhoibritheach agus mheasúil chun cinn ar fud na n-ábhar go léir. Soláthraimid deiseanna rialta do dhaltáí oibriú i ngrúpaí beaga, rud a chabhraíonn le mothú muintearais, ceangail agus comhbhá a fhorbairt. Tá sé mar aidhm ag curaclam an OSPS folláine na ndaltaí, a bhféinmhuinín agus a mothú muintearais a chothú. Tá sé mar aidhm aige freisin a mothú um fhreagracht phearsanta as a n-iompar féin a fhorbairt. Is é an príomhábhar é trína múintear ceachtanna faoi bhulaíocht. Múintear an clár Bí Sábháilte ina iomláine i naíonáin shinsearacha, rang a 2, rang a 4 agus rang a 6. Úsáideann gach leibhéal ranga ceachtanna ó na cláir Siúl Thar Ais agus OFC chun díriú ar cheisteanna timpeall bulaíochta lena n-áirítear cairdeas, réiteach coinbhleachta, sábháilteacht agus caidrimh dhearfacha. Sa chéad mhí de gach bliain, ceiliúraimid Cineáltas agus Cairdeas. Is é aidhm na míosa ná cultúr agus aeráid dhearfach a chruthú sa scoil, agus straitéisí frithbhulaíochta a leabú go luath sa bhliain scoile. Comhlánaíonn ranganna ceachtanna a dhíríonn ar a bheith i do chara maith agus ar cad ba cheart a dhéanamh má fheiceann siad/má bhíonn siad páirteach in iompar bulaíochta, ag leibhéal oiriúnach d'aois.

Beartas agus Pleanáil

Tá folláine phobal na scoile i gcroílár bheartas agus phleanáil na scoile; is príomhchúram é seo i gcónaí i Scoil na bhForbacha. D'iarr muid ionchur ó phobal iomlán na scoile (daltáí, teaghlaigh agus foireann) agus an beartas Bí Cineálta seo á fhorbairt againn. Cabhraíonn raon de bheartais agus pleananna eile le cur i bhfeidhm ár mbeartas Bí Cineálta a thacú, lena n-áirítear: • Cód Iompair • Beartas um Úsáid Inghlactha • Beartas um Riachtanais Speisialta Oideachais • Plean iomlán scoile don OSPS • Beartas Fón Cliste

Tá beartas Bí Cineálta atá cairdiúil do dhaltáí forbartha ag ár nDaltáí freisi

Caidrimh agus Comhpháirtíochtaí

Is cuid ríthábhachtach de bhulaíocht a chosc agus a phlé go héifeachtach iad naisc láidre idir agus i measc daltaí, tuismitheoirí agus caomhnóirí agus foireann. Cabhraíonn na struchtúir agus na cur chuigí seo a leanas le comhpháirtíochtaí agus caidrimh idir bhaill phobal na scoile a neartú:

- Cumann Tuismitheoirí Caomhnóirí agus Foirne (CTCF)
- Comhairle na nÓg
  - Coiste na Gaeilge
- Cúntóirí na Maidine
- Coiste Folláine
- Coiste na Leabharlainne
- Cúntóirí rang a 3 go rang a 6 ar chlós na naíonán
- Gníomhaíochtaí idirranganna (m.sh. léitheoireacht compánach, siúlóidí dúlra)
- Club Obairbhaile

Cineálacha Sonracha d'Iompar Bulaíochta a Chosc

Leagtar amach sa chuid seo a leanas na straitéisí coiscthe a úsáidfidh an scoil, atá dírithe ar chineálacha sonracha d'iompar bulaíochta a chosc.

Iompar bulaíochta ar líne a chosc:

Tá go leor deiseanna dearfacha curtha ar fáil ag teicneolaíocht agus meáin shóisialta le haghaidh siamsaíochta, rannpháirtíocht shóisialta agus oideachais. Is cuid de shaol é an teicneolaíocht is féidir tionchar a imirt fiú ar na baill is óige den tsochaí. Mar sin féin, tá daltaí ag éirí níos leochailí do chibearbulaíocht nó d'iompar neamhinghlactha ar líne mar gheall ar an méadú ar úsáid na teicneolaíochta. Tá sé mar aidhm againn aghaidh a thabhairt ar na dúshláin seo go réamhghníomhach trí litearthacht dhigiteach, saoránacht dhigiteach a chur chun cinn, agus timpeallachtaí sábháilte ar líne a chothú. Áirítear leis na straitéisí chun iompar cibearbulaíochta a chosc na cinn seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- Múinfidh ceachtanna OSPS (lena n-áirítear ceachtanna Bí Sábháilte i rang naíonaín bheaga, rang a 2, rang a 4 agus rang a 6) na páistí faoi fanacht sábháilte ar líne agus tabharfar aghaidh ar shaincheist na cibearbulaíochta.
- Páistí a theagasc faoi iompar freagrach ar líne agus faoi shaoránacht dhigiteach
- Comhráite rialta a bheith againn le daltaí faoi chaidrimh chineálta agus mheasúla a fhorbairt ar líne agus as líne araon
- Ár mBeartas um Úsáid Inghlactha a chur chun cinn, a chur in iúl agus a athbhreithniú
- Tagairt d'iompar cuí ar líne mar chuid de chaighdeáin iompair sa Chód Iompair
- Imeachtaí sábháilteachta ar líne do thuismitheoirí agus do chaomhnóirí a chur chun cinn/a óstáil, ar a bhfuil freagracht as maoirseacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí a bpáistí ar líne
- Tionscnamh scoile gan fón cliste - Is é an aois thoilithe dhigiteach an aoisíocht íosta a chaithfidh úsáideoir a bheith sular féidir le cuideachta meán sóisialta nó idirlín a gcuid sonraí a bhailiú, a phróiseáil agus a stóráil. In Éirinn is é 16 an aois thoilithe dhigiteach. Chun críocha bailiúcháin sonraí, caithfidh daltaí idir 13 agus 16 bliana d'aois cead tuismitheora a bheith acu chun clárú le seirbhísí meán sóisialta nuair a úsáideann cuideachtaí an bonn dlíthiúil den toiliú chun sonraí úsáideoirí a bhailiú, a phróiseáil agus a stóráil. Tá íosriachtanas aoise ag formhór na n-ardán agus na seirbhísí meán sóisialta agus is é 13 bliana d'aois é don tromlach de na seirbhísí seo. Dá bhrí sin, go teicniúil, níor cheart go mbeadh cuntas meán sóisialta ag páistí faoi bhun 13 bliana d'aois. Tá sé tábhachtach do shábháilteacht a bpáistí go mbeadh tuismitheoirí agus caomhnóirí feasach ar úsáid a bpáistí ar theicneolaíocht lena n-áirítear fóin chliste agus consóil chearrbhachais.

Straitéisí atá dírithe ar iompar bulaíochta homaighnéasach agus trasinscneach a chosc

Tá ceart ag gach dalta lena n-áirítear daltaí aeracha, leispiach, déghnéasacha agus trasinscneacha mothú sábháilte agus tacaíochta sa scoil. Áirítear leis na straitéisí chun iompar bulaíochta homaighnéasach agus trasinscneach a chosc na cinn seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- Gníomhaíochtaí tógála comhbhá a spreagadh
- Dúshraith inscne a cheistiú
- Daltaí a spreagadh labhairt amach nuair a fheiceann siad iompar bulaíochta homaighnéasach

Straitéisí atá dírithe ar iompar bulaíochta ciníoch a chosc

Tá scoileanna tar éis éirí i bhfad níos ilchultúrtha thar na blianta beaga anuas. Tagann daltaí a fhreastalaíonn ar scoileanna ó go leor cultúir agus cúlraí éagsúla. D'fhéadfadh daltaí ó chúlraí éagsúla idirdhealú agus claontacht a fhulaingt agus d'fhéadfaí iompar bulaíochta ciníoch a dhéanamh orthu. Áirítear leis na straitéisí chun iompar bulaíochta ciníoch a chosc na cinn seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- Cultúr scoile a chothú ina gceiliúrtar éagsúlacht agus ina bhfeiceann daltaí "iad féin" i dtimpeallacht a scoile
- Tacaíocht phiaraí a spreagadh ar nós gníomhaíochtaí tógála comhbhá
- Breathnóirí a spreagadh tuairisciú nuair a fheiceann siad iompar ciníoch
- Cainteoirí ó chúlraí eitneacha éagsúla a thabhairt isteach
- A chinntiú go léiríonn ábhar léitheoireachta leabharlainne agus téacsleabhair taithí mhaireachtála chuí daltaí agus daoine fásta ó chúlraí náisiúnta, eitneacha agus cultúrtha éagsúla
- Teagasc faoi chomhionannas i gcomhthéacs na ciníochais
- Teagasc faoi ghníomhachas ceartais shóisialta in Éirinn

Straitéisí atá dírithe ar iompar bulaíochta gnéasaíoch a chosc

Ba cheart do scoileanna díriú ar chomhionannas inscne mar chuid de bhearta na scoile chun timpeallacht thacúil mheasúil a chruthú. Áirítear leis na straitéisí chun iompar bulaíochta gnéasaíoch a chosc na cinn seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- A chinntiú go samhlaíonn baill foirne iompar measúil agus go gcaitear le daltaí go cothrom beag beann ar a ngnéas
- A chinntiú go bhfuil na deiseanna céanna ag gach dalta páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí scoile beag beann ar a ngnéas
- Éagsúlacht a cheiliúradh ar scoil agus aitheantas a thabhairt do ranníocaíochtaí na ndaltaí go léir
- Feachtais feasachta, ceardlanna agus cur i láthair a eagrú ar chomhionannas inscne agus meas

- Tuismitheoirí agus caomhnóirí a spreagadh na luachanna measa seo a neartú sa bhaile

Straitéisí atá dírithe ar chiapadh gnéasach a chosc

Teastaíonn cur chuige a dhíríonn ar oideachas, feasacht agus beartais soiléire infhorfheidhmithe chun ciapadh gnéasach a chosc. Ní mór do scoileanna a dhéanamh soiléir go bhfuil cur chuige neamh-fhulangachta ann maidir le ciapadh gnéasach. Níor cheart ciapadh gnéasach a chur ar neamhní mar magadh nó greann riamh. Áirítear leis na straitéisí chun ciapadh gnéasach a chosc na cinn seo a leanas, nach liosta uileghabhálach é:

- Foghlaim faoi chaidrimh dhearfacha mar chuid den OSPS
- Samhlacha dearfacha ról a chur chun cinn laistigh de phobal na scoile
- Dúshraith inscne a cheistiú ar féidir leo cur le ciapadh gnéasach

Is féidir le go leor de na straitéisí coiscthe atá liostaithe thuas a chur i bhfeidhm ag scoileanna chun gach cineál iompair bulaíochta a chosc.

Mír C: Ag dul i ngleic le hlompraíocht Bhulaíochta

Seo a leanas an múinteoir/na múinteoirí atá freagrach as dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta:

An Múinteoir Ranga.

Áine Ní Thuathail, Príomhoide & DIA

Niamh Nic Cárthaigh, Leas Phríomhoide & LDIA

Nuair a tharlaíonn iompraíocht bhulaíochta, déanfaidh an scoil:

- A chinntiú go n-éistear leis an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á fulaingt aige/aici agus go gcuirtear é/í ar a s(h)uaimhneas.
- Iarracht príobháideacht na ndaoine atá i gceist a chinntiú.
- Gach comhrá go hógair.
- Aois agus cumas na ndaoine atá i gceist a mheas.
- A éisteacht le tuairimí an scoláire a bhfuil iompraíocht bhulaíochta á dhéanamh air/uirthi maidir leis an mbealach is fearr chun dul i ngleic leis an gcás.
- A ghníomhú go tráthúil.
- Tuismitheoirí na ndaoine atá i gceist a chur ar an eolas

Is iad seo a leanas na céimeanna a ghlacfaidh an scoil le fáil amach an raibh iompraíocht bhulaíochta á déanamh, na cuir chuige a glacfar chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus athbhreithniú a dhéanamh ar dhul chun cinn (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

Is é an phríomhaidhm a bheidh ag an múinteoir atá ag plé leis an gcás bulaíochta ná aghaidh a thabhairt ar aon cheist gur gá a réiteach agus an gaol idir na páirtithe a chur ar ais mar a bhí chomh mór agus is féidir.

- Maoirseacht ar iompar sa rang
- Céard a tharla, cé a bhí i gceist, cén áit, cén uair agus cén fáth?
- Plé leis an scoláire a d'ardaigh an ceist bhulaíochta ina (h)aonar ar dtús go discréideach
- Deis a thabhairt don scoláire pictiúir a tharraingt nó tuairisc a scríobh más fearr leo
- Plé leis na gasúir ar fad atá luaite ina n-aonar
- Plé leis an ngrúpa scoláirí le chéile

Cinneadh a dhéanamh ar bhulaíocht a bhí i gceist ag cur na ceisteanna seo a leanas:

- **Spríocdhírthe - An bhfuil an t-iompar dírithe ar dhalta nó ar ghrúpa daltaí ar leith?**
- **Dochar - An bhfuil sé i gceist go ndéanfadh an t-iompar dochar fisiciúil, sóisialta nó mothúchánach?**
- **Arís agus arís eile - An leantar den iompar arís agus arís eile?**

Más freagra dearfach a bhíonn ar gach ceann acu is iompar bulaíochta atá i gceist agus tabharfar aghaidh ar an iompar trí Nósanna Imeachta Bí Cineálta.

- Cruinnithe le tuismitheoirí na bpáirtithe taobh istigh de sheachtain
- Tuairisc a scríobh
- Teacht ar réiteach i gcomhpháirt lena chéile
- Athbhreithniú foirmeálta tar éis 20 lá le dul chun cinn a fhiosrú

Más diúltach an freagra ar aon cheann acu, ní iompar bulaíochta atá i gceist agus cuirfear straitéisí ar fáil chun déileáil le hiompar míchuí laistigh de Chód Iompair na scoile.

Chomh maith leis sin beidh béim sna ranganna ar:

- Plé rialta
- Suirbhé bulaíochta - uair sa téarma nó níos minicí más gá.
- Seachtain na frithbhulaíochta
- Feabhra folláine - seachtain na gcairdeas san áireamh
- Ceistneoirí
- Bosca buartha sna hard ranganna
- Béim ar fholláine agus cineáltas tríd na scoile - taispeántas folláine - aird na ngasúr a dhíriú air

Bainfidh an scoil úsáid as na cuir chuige seo a leanas chun tacú leo siúd a ndéanfar bulaíocht orthu, iad siúd a bheidh mar fhinné agus iad siúd a léireoidh iompraíocht bhulaíochta (féach Caibidil 6 de ghnásanna Bí Cineálta):

- Éisteacht / treorú/ comhairle / plé le tuismitheoirí
- Labhairt leis an dream atá luaite
- Fianaise a bhailiú
- Rúndacht/discréideach a chinntiú
- Beidh fócas ar réiteach na faidhbe agus ar chaidreamh a athbhunú i dtimpeallacht atá sábháilte do gach pháirtí.
- Comhairle a fháil ó pháirtí seachtracha más gá dóibh

Déanfar gach iompraíocht bhulaíochta a thaifeadadh. (Aguisín A). San áireamh ansin beidh an cineál iompraíochta, cá háit agus cathain a tharla sé, agus dáta an chaidrimh le scoláirí agus tuismitheoirí. Déanfar na gníomhaíochtaí agus na tacaíochtaí comhaontaithe chun dul i ngleic le hiompraíocht bhulaíochta a dhoiciméadú.(Aguisín B). Más ábhar imní í an iompraíocht bhulaíochta maidir le cosaint leanaí déileálfar leis an gceist gan mhoill de réir *Gnásanna um Chumhdach Leanaí do Bhunscoileanna agus d'Tarbhunscoileanna*.

Leanúint suas nuair a tharla iompar bulaíochta

Rachaidh an múinteoir/príomhoide i mbun plé leis na daltaí atá i gceist agus lena dtuismitheoirí/gcaomhnóirí arís tráth nach faide ná 20 lá scoile tar éis an chéad phlé. (Aguisín C). Is iad na fachtóirí tábhachtacha le breithniú mar chuid den phlé seo ná nádúr an iompair bhulaíochta, éifeachtacht na straitéisí a úsáideadh chun aghaidh a thabhairt ar an iompar bulaíochta agus an chaidreamh idir na daltaí atá i gceist. Déanfaidh an múinteoir/príomhoide an t-athbhreithniú le daltaí agus lena dtuismitheoirí/gcaomhnóirí a dhoiciméadú chun a chinneadh an bhfuil deireadh tagtha leis an iompar bulaíochta agus tuairimí na ndaltaí agus a dtuismitheoirí/gcaomhnóirí maidir leis seo. Taifeasfar freisin an dáta ar cinneadh go bhfuil deireadh tagtha leis an iompar bulaíochta. Ba cheart aon phlé le seirbhísí/tacaíochtaí seachtracha a lua freisin. D'fhéadfadh go mbeadh gá le maoirseacht agus tacaíocht leanúnach do na daltaí atá i gceist fiú nuair atá deireadh tagtha leis an iompar bulaíochta.

Mura bhfuil deireadh tagtha leis an iompar bulaíochta, déanfaidh an múinteoir/príomhoide athbhreithniú ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na daltaí atá i gceist agus lena dtuismitheoirí/gcaomhnóirí. (Aguisín D). Ba cheart aontú ar amchlár le haghaidh tuilleadh plé go dtí go mbeidh deireadh tagtha leis an iompar bulaíochta. Má éiríonn sé soiléir go bhfuil an dalta atá ag taispeáint an iompair bhulaíochta ag leanúint ar aghaidh ag taispeáint an iompair, ba cheart machnamh a dhéanamh ar na straitéisí a úsáid chun déileáil le hiompar míchuí mar atá forálaithe laistigh de Chód Iompair na scoile.

Má mheastar smachtbhannaí araíonachta, is ábhar é seo idir an dalta ábhartha, a dtuismitheoirí/gcaomhnóirí agus an scoil. Mura bhfuil tuismitheoir/caomhnóir sásta leis an gcaoi ar thug an scoil aghaidh ar an iompar bulaíochta, i gcomhréir leis na Nósanna Imeachta Bí Cineálta chun Iompar Bulaíochta a Chosc agus Aghaidh a Thabhairt air do Bhunscoileanna agus d'Iar-bhunscoileanna, ba cheart iad a atreorú chuig nósanna imeachta casaoide na scoile. Má tá tuismitheoir/caomhnóir míshásta leis an gcaoi ar láimhseáladh gearán, féadfaidh siad gearán a dhéanamh leis an Ombudsman do Leanaí má chreideann siad go raibh tionchar diúltach ag gníomhartha na scoile ar an dalta.

Mír D: Maoirseacht:

Cuirfidh an príomhoide uasdátú ar iompraíocht bhulaíochta i láthair ag gach cruinniú den Bhord Bainistíochta. San áireamh san uasdátú seo beidh líon na n-eachtraí iompraíochta bulaíochta a tuairiscíodh ón gcruinniú deireanach, líon na n-eachtraí leanúnacha agus líon iomlán na n-eachtraí ó thús na scoilbhliana. Sa chás gur tharla eachtraí iompraíochta bulaíochta, cuirfidh an príomhoide uasdátú ó bhéal ar fáil freisin lena n--áirítear nuair is ábhartha, eolas a bhaineann le treochtaí agus patrúin a aithníodh, straitéisí a úsáideadh chun dul i ngleic leis an iompraíocht bhulaíochta agus aon straitéisí níos leithne chun iompraíocht bhulaíochta a chosc agus dul i ngleic léi. Níl eolas pearsanta ná aitheantais san uasdátú seo. Féach Caibidil 7 de ghnásanna Bí Cineálta.

Tá an polasaí seo ar fáil do phobal na scoile ar shuíomh idirlín na scoile agus ina chóip chrua ach é a iarraidh. Tá leagan den pholasaí seo atá in oiriúint do scoláirí ar taispeáint sa scoil agus tá sé ar fáil freisin ar ár suíomh gréasáin agus ina chóip chrua ach é a iarraidh.

Déanfar an polasaí seo agus a chur i bhfeidhm a athbhreithniú ar bhonn bliantúil nó a luaithe agus is indéanta tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar dá dtagraíonn an polasaí seo.

Sínte: (Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta)

Dáta: 23 Meitheamh, 2025

(Príomhoide)

Dáta: 23 Meitheamh 2025

Bí Cineálta

Scoil na bhForbacha Policy to Prevent and Address Bullying Behaviour

---

The Board of Management of Scoil na bhForbacha has adopted the following policy to prevent and address bullying behaviour.

This policy fully complies with the requirements of Bí Cineálta: Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools 2024.

The board of management acknowledges that bullying behaviour interferes with the rights of the child as set out in the United Nations Convention on the Rights of the Child. We all, as a school community, have a responsibility to work together to prevent and address bullying behaviour and to deal with the negative impact of bullying behaviour.

We are committed to ensuring that all students who attend our school are kept safe from harm and that the wellbeing of our students is at the forefront of everything that we do. We recognise the negative impact that bullying behaviour can have on the lives of our students and we are fully committed to preventing and addressing bullying behaviour.

We confirm that we will, in accordance with our obligations under equality legislation, take all such steps that are reasonably practicable to prevent the harassment of students or staff on any of the nine grounds specified: gender, civil status, family status, sexual orientation, religion, age, disability, race and membership of the Traveller community.

Definition of Bullying

Bullying is defined in Cineáltas: Action Plan on Bullying and Bí Cineálta:

Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools as targeted behaviour, online or offline that causes harm. The harm caused can be physical, social and/or emotional in nature. Bullying behaviour is repeated over time and involves an imbalance of power in relationships between two people or groups of people in society. The detailed definition is provided in Chapter 2 of the Bí Cineálta procedures.

Each school is required to develop and implement a Bí Cineálta policy that sets out how the school community prevents and addresses bullying behaviour. Strategies to deal with inappropriate behaviour that is not bullying behaviour are provided for within the school's Code of Behaviour.

Section A: Development/review of our Bí Cineálta policy to prevent and address bullying behaviour

All members of our school community were provided with the opportunity to input into the development / review of this policy.

Those involved	Date of Consultation	Method of Consultation
Áine, Niamh, Deirdre Ní A	January 2025	Bí Cineálta Training Day - Oide
School Staff	31 March 2025 , half day closure	Online questionnaire Oide presentation In depth discussion with school staff
Students	March 2025 June 2025	Online Microsoft Form Comhairle na nÓg
Parents	March	Microsoft Form
Board of Management	June 2025	Policy ratified by BOM

Section B: Preventing Bullying Behaviour

The prevention strategies currently in place are outlined below. They are considered under the four key areas of well-being promotion: culture, curriculum, relationships and policy/ planning.

Among these are strategies specifically aimed at preventing online bullying behaviour, homophobic and transphobic bullying behaviour, racial bullying behaviour, sexual bullying behaviour, and sexual harassment, as appropriate. (See Appendix 1).

Culture and Environment

In Scoil na bhForbacha, we strive to promote a positive and inclusive school culture, as per our mission statement.

Scoil na bhForbacha's school community is committed to fostering a school environment that is:

- A place where we are welcomed and in turn are welcoming to others.
- A place where we are treated with respect and in turn treat others respectfully.
- A place where we feel happy and safe.
- A place where we are encouraged to achieve our full potential.
- A place where our self-esteem and self-confidence can flourish.
- A place of quality teaching and learning.
- A place where a love of learning is nurtured.
- A place where we can be ourselves and in turn allow others to be themselves.

The school leadership team influences the school culture and set the standards and expectations for the school community when preventing

and addressing bullying behaviour. Each member of school staff has a responsibility to develop and maintain a school culture where bullying behaviour is unacceptable and to take a consistent approach to addressing bullying behaviour. Students can shape the school culture by promoting kindness and inclusion within their peer group and maintain a positive and supportive school environment for all. Parents and guardians, as active partners in their child's education, can help foster an environment where bullying behaviour is not tolerated through promoting empathy and respect. In Scoil na bhForbacha, we support a "telling" environment. We encourage pupils to be a brave upstanders; to stand up to bullying behaviours; and not bystanders (part of the problem). Pupils are frequently reminded to tell staff members or another trusted adult/s when they think they are being bullied or someone else is being bullied. The children are made aware of the importance of telling. They are assured that this is not telling tales. They are reassured that this telling will help keep everyone safe. The concept of a trusted adult can be helpful in encouraging pupils to report. Staff can support this by letting pupils know that they can talk to them. As part of the Stay Safe programme, children identify trusted adults with whom they can speak. On becoming aware of any bullying situation, in or outside the school, involving members of the school community pupils should notify a trusted, responsible adult. Bullying behaviour is too serious not to report. The trusted adult should reassure the pupil that they have done the right thing, and without delay, inform the members of staff who have responsibility for addressing bullying behaviour (class teacher, support teacher where relevant and principal), and should continue to support the pupil, as appropriate, while the behaviour is being addressed. Teachers will check in with the children in their class regularly through Bí Cineálta surveys, (please see templates).

We want our physical school environment to feel safe for all students.

Strategies that are conducive to this include:

- Staff wearing high-viz jackets to promote visibility during yard supervision
- Assigned routes for classes to take when moving to and from yard
- Artwork created by pupils displayed around the school
- Nurturing a sense of belonging, and a sense of responsibility and ownership among pupils for their school environment
- Buddy spots on yard
- Bí Cineálta student-friendly policy displayed around the school

Positive School environment

- Positive relationships amongst staff and between staff and students
- Welcoming students in the morning and saying goodbye in the afternoons - Effective leadership
- Clean and positive environment - playground games, bright colours, a well maintained school both inside and outside the school building.
- An environment and culture of open discussion
- A whole-school approach to identifying, rejecting, and reporting bullying behaviour.
- Trusted adult - regular reminders to students that we are there to listen to and to help them.
- Safe physical spaces
- Supervision of children on school grounds
- Focus on the 4 areas of wellbeing

- Fostering a culture where the students see themselves reflected celebrating diversity - including neurodiversity
- Restorative practice in school - being mindful that we show respect to students when talking to them
- Students as helpers on the yard - fostering positive relationships among different classes.
- Buddy system - senior and junior classes working together to strengthen learning and empathy skills.
- Na Garraíodóirí - Gardening groups working with a teacher every Wednesday Emphasis on kindness - stars, tickets. Recognition of positive behaviour.
- My thoughts about school - to be filled in from Rang a 2 onwards
- Comhairle na nÓg (Student Council) - students voices are heard and valued.
- AUP - Acceptable Use Policy regarding the use of technology is in effect
- Smartphone Contract was introduced this year (2025)
- Technology free day every week - highlighting the positives and negatives of technology
- Cód iompair - a code of conduct for appropriate online behaviour
- Information sessions for parents and students on online safety are held on a regular basis
- The school has the following supervision and monitoring policies in place to prevent and address bullying behaviour (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures)
- Supervision of students on school grounds
- Safe physical spaces created

- High vis vests on the yard helpers while they are supervising (helping out on the yard)
- Class surveys on bullying, digital questionnaires
- Reporting of bullying behaviour in partnership with the students mentioned and
- parents, with a review carried out within 20 school days
- Reporting to the Board of Management of bullying cases if they exist
- Regular review of the Bí Cineálta policy

The school has the following supervision and monitoring policies in place to prevent and address bullying behaviour (see Chapter 5 of the Bí Cineálta procedures): Appropriate supervision is an important measure to help prevent and address bullying behaviour. We are required to take all reasonable measures to ensure the safety of all students and to supervise students when students are attending school or attending school activities.

Curriculum

We promote collaborative and respectful teaching and learning throughout all subjects. We provide regular opportunities for students to work in small groups, which helps to build a sense of belonging, connection and empathy. The SPHE curriculum aims to foster students' well-being, self-confidence and sense of belonging. It also aims to develop their sense of personal responsibility for their own behaviour. It is the main subject through which lessons about bullying are taught. The Stay Safe programme is taught in full every second year to all classes. All class

levels use lessons from the Walk Tall and RSE programmes to focus on issues around bullying including friendship, conflict resolution, safety and positive relationships. In the first month of every year, we celebrate Kindness and Friendship. The aim of the month is to create a positive culture and climate in the school, and to embed anti-bullying strategies early in the school year. Classes complete lessons that focus on being a good friend and what to do if they witness / are involved in bullying behaviour, at an age-appropriate level.

Appropriate teaching methods - the focus of learning is directed at fostering a preventative and narrative culture

—SPHE (Social, Personal, and Health Education),

CSPE (Civic, Social, and Political Education),

Stay Safe

Friends for Life

Zippy's Friends

LEANS

Lust for Life

Policy and Planning

The well-being of the school community is at the heart of school policy and planning; this is always a primary consideration in Scoil na bhForbacha. We have sought input from the whole school community (students, families and staff) in developing this Bí Cineálta policy. A range of other policies and plans help to support the implementation of our Bí Cineálta policy, including:

- Code of Behaviour

- Acceptable Use Policy
- Special Educational Needs Policy
- SPHE whole-school plan
  - Smart phone Policy

Our Student Council have also developed a student-friendly Bí Cineálta policy.

Relationships and Partnerships

Strong connections among and between students, parents and guardians and staff are a vital part of effectively preventing and addressing bullying behaviour. The following structures and approaches help to strengthen partnerships and relationships between members of the school community:

- Parent Guardian Staff Association (PGSA)
- Student Council
- Coiste na Gaeilge
  - Wellbeing Committee
  - Morning Helpers
- Library Committee
- 3rd to 6th class helpers on junior yard
- Interclass activities (e.g. buddy reading, nature walks)
- Club Obairbhaile

Preventing specific types of bullying behaviour

The following section sets out the prevention strategies that will be used by the school, aimed at preventing specific types of bullying behaviour.

Preventing online bullying behaviour:

Technology and social media have provided many positive opportunities for entertainment, social engagement and education. Technology is a part of life that can impact even the youngest members of society. However, the increase in the use of technology has led to students becoming increasingly vulnerable to cyberbullying or unacceptable online behaviour.

We aim to proactively address these challenges by promoting digital literacy, digital citizenship, and fostering safe online environments.

Strategies to prevent cyberbullying include the following, which is not an exhaustive list:

- SPHE lessons (including Stay Safe lessons in 2nd, 4th and 6th class) will teach the children about staying safe online and will address the issue of cyber bullying.
- Teaching students about responsible online behaviour and digital citizenship
- Having regular conversations with students about developing kind and respectful relationships both online and offline
- Promoting, communicating and reviewing our Acceptable Use Policy
- Referring to appropriate online behaviour as part of the standards of behaviour in the Code of Behaviour

- Promoting / hosting online safety events for parents and guardians who are responsible for overseeing their children's activities online
- Smartphone-free school initiative - The digital age of consent is the minimum age a user must be before a social media or internet company can collect, process and store their data. In Ireland the digital age of consent is 16. For the purposes of data collection, students between the age of 13 and 16 years old must have parental permission to sign- up to social media services where companies use the legal basis of consent to collect process and store users' data. Most social media platforms and services have a minimum age requirement and for the majority of these services it is 13 years' old. Therefore technically, children under the age of 13 should not have a social media account. It is important for their child's safety, that parents and guardians are aware of their children's use of technology including smartphones and gaming consoles.

Strategies aimed at preventing homophobic and transphobic bullying behaviour

All students including gay, lesbian, bisexual and transgender students, have a right to feel safe and supported at school. Strategies to prevent homophobic and transphobic bullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:

- Encouraging empathy building activities
- Challenging gender stereotypes
- Encouraging students to speak up when they witness homophobic bullying behaviour

Strategies aimed at preventing racist bullying behaviour

Schools have become much more culturally diverse over the last number of decades. Students attending schools come from many different cultures and backgrounds. Students from diverse backgrounds may face discrimination and prejudice and may be subject to racist bullying behaviour. Strategies to prevent racist bullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:

- Fostering a school culture where diversity is celebrated and where students “see themselves” in their school environment
- Encouraging peer support such as empathy building activities
- Encouraging bystanders to report when they witness racist behaviour
- Inviting speakers from diverse ethnic backgrounds
- Ensuring that library reading material and textbooks represent appropriate lived experiences of students and adults from different national, ethnic and cultural backgrounds
- Teaching about equality in the context of racism
- Teaching about social justice activism in Ireland

Strategies aimed at preventing sexist bullying behaviour

Schools should focus on gender equality as part of the school’s measures to create a supportive and respectful environment.

Strategies to prevent sexist bullying behaviour include the following, which is not an exhaustive list:

- Ensuring members of staff model respectful behaviour and treat

students equally irrespective of their sex

- Ensuring all students have the same opportunities to engage in school activities irrespective of their sex
- Celebrating diversity at school and acknowledging the contributions of all students
- Organising awareness campaigns, workshops and presentations on gender equality and respect
- Encouraging parents and guardians to reinforce these values of respect at home

Strategies aimed at preventing sexual harassment

Preventing sexual harassment requires an approach that focuses on education, awareness and clear enforceable policies. Schools must make it clear that there is a zero-tolerance approach to sexual harassment.

Sexual harassment should never be dismissed as teasing or banter.

Strategies to prevent sexual harassment include the following, which is not an exhaustive list:

- Learning about positive relationships as part of SPHE
- Promoting positive role models within the school community
- Challenging gender stereotypes that can contribute to sexual harassment. Many of the preventative strategies listed above can be implemented by schools to prevent all types of bullying behaviour.

Section C: Addressing Bullying Behaviour

The teacher(s) responsible for addressing bullying behaviour are as follows:

The Class Teacher

Áine Ní Thuathail, Príomhoide & DLP

Niamh Nic Cárthaigh, Leas Phríomhoide & DDLP

When bullying behaviour occurs the school will:

- Ensure that the student who is experiencing bullying behaviour is listened to and put at ease.
- Make every attempt to ensure the privacy of the individuals involved.
- All conversations to be handled sensitively.
- Consider the age and ability of the individuals involved.
- To listen to the views of the student who is being bullied on the best way to handle the situation.
- Act in a timely manner.
- Inform the parents of the children involved.

The steps that will be taken to determine if bullying behaviour has occurred, the approaches taken to address the bullying behaviour and to review progress are as follows: (see Chapter 6 of Bí Cineálta procedures):

The main goal for the teacher dealing with a bullying case is to address any issues that need to be resolved and to restore the relationship between the parties as much as possible.

- In classroom behaviour monitoring
- What happened, who was involved, where, when and why?
- Discussion of the issue privately and discreetly with the student who raised the bullying concern first.
- Give the student a chance to draw a picture or write a report if they prefer.
- Discuss with all the students mentioned, one-on-one.
- Discuss with the group of students together.

Make a decision on whether it was bullying by asking the following questions:

Targeted? Is the behaviour directed at a specific student or group of students?

Harmful? Is the behaviour intended to cause physical, social, or emotional harm?

Repeated? Does the behaviour happen over and over again?

If the answer to any of them is negative, it is not considered bullying behaviour, and strategies will be provided to deal with the inappropriate behaviour within the school's Code of Conduct.

If the answer to all of these is positive, it is considered bullying behaviour, and the "Bí Cineálta" Procedures will be used to address it.

- Meetings with the parents of the parties involved.

- Write a report.
- Work together to find a solution.
- Conduct a formal review after 20 school days to check on progress.

Alongside that there will be an emphasis in the classrooms on:

- Regular discussions
- Bullying survey - once a term for junior classes and monthly for senior classes.
- Anti - bullying week.
- Kindness and Friendship Month
- Feabhra folláine (Wellbeing February) - including Friendship week.
- Questionnaires
- Worry boxes in the senior classes
- Emphasis on wellbeing and kindness throughout the school - wellbeing display
- draw the students attention to their wellbeing

The school will use the following approaches to support those who have been bullied, those who have witnessed it, and those who have engaged in bullying behaviour (see Chapter 6 of the "Bí Cineálta" practices):

- Listening/guidance/advice/discussion with parents
- Speaking with the individuals involved
- Gathering evidence

- Ensuring confidentiality/discretion
- Focusing on problem resolution and restoring relationships in an environment that is safe for all parties.
- Seeking advice from external parties if needed.

All bullying behaviour will be recorded. (Appendix A). This will include the type of behaviour, where and when it occurred, and the date of communication with students and parents. The agreed-upon actions and supports to address the bullying behaviour will be documented. (Appendix B).

If the bullying behaviour is a child protection concern, the issue will be dealt with immediately in accordance with the Child Protection Procedures for Primary and Post-Primary Schools.

Follow up where bullying behaviour has occurred

The teacher / principal will engage with the students involved and their parents/guardians again no more than 20 school days after the initial engagement. (Appendix C). Important factors to consider as part of this engagement are the nature of the bullying behaviour, the effectiveness of the strategies used to address the bullying behaviour and the relationship between the students involved. The teacher / principal will document the review with students and their parents/guardians to determine if the bullying behaviour has ceased and the views of students and their parents/guardians in relation to this. The date that it has been determined

that the bullying behaviour has ceased will also be recorded. Any engagement with external services/supports should also be noted. Ongoing supervision and support may be needed for the students involved even where bullying behaviour has ceased.

If the bullying behaviour has not ceased the teacher / principal will review the strategies used in consultation with the students involved and their parents/guardians. (Appendix D). A timeframe should be agreed for further engagement until the bullying behaviour has ceased. If it becomes clear that the student who is displaying the bullying behaviour is continuing to display the behaviour, then consideration should be given to using the strategies to deal with inappropriate behaviour as provided for within the school's Code of Behaviour.

If disciplinary sanctions are considered, this is a matter between the relevant student, their parents/guardians and the school. If a parent/guardian is not satisfied with how the bullying behaviour has been addressed by the school, in accordance with the Bí Cineálta Procedures to Prevent and Address Bullying Behaviour for Primary and Post-Primary Schools, they should be referred to the school's grievance procedures. If a parent/guardian is dissatisfied with how a complaint has been handled, they may make a complaint to the Ombudsman for Children if they believe that the school's actions have had a negative effect on the student.

Section D: Oversight:

The principal will provide an update on bullying behaviour at each Board of Management meeting. This update will include the number of reported bullying incidents since the last meeting, the number of ongoing incidents, and the total number of incidents from the start of the school year

In cases where bullying incidents have occurred, the principal will also provide a verbal update. This will include, where relevant, information related to identified trends and patterns, the strategies used to address the bullying behaviour, and any broader strategies to prevent and deal with bullying. This update will not contain any personal or identifying information. (See Chapter 7 of the "Be Kind" practices.)

This policy is available to the school community on the school's website and in a hard copy upon request. A student-friendly version of this policy is on display in the school and is also available on our website and in a hard copy upon request.

This policy and its implementation will be reviewed annually or as soon as is feasible after any significant change in any matter referred to in this policy.

Síoth: (Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta)

Dáta: 23 Meitheamh, 2025

(Príomhoide)

Dáta: 23 Meitheamh 2025

Samplaí d'Iompraíochtaí Bulaíochta

<p><i>Iompraíochtaí a bhaineann le gach saghas bulaíochta</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ciapadh bunaithe ar cheann ar bith de na naoi bhforas sa reachtaíocht comhionannais e.g. ciapadh gnéasach, bulaíocht homafóbach, bulaíocht chiníocht, etc. • Forrántacht fhisiciúil • Damáiste do mhaoin • Leasainmneacha a ghlaoch • Cleithmhagadh • Pictiúir, focail i scríbhinn, nó ábhar eile a tháirgeadh, a thaispeáint nó a scaipeadh atá dírithe ar dhuine eile a imeaglú • Graifítí maslach • Sracadh (extortion) • Imeaglú • Gothaí maslaitheacha nó gáirsiúla • 'Amharc' faoi leith • Cur isteach ar spás pearsanta • Meascán de na cinn a luaitear.
<p><i>Cibearbhulaíocht</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Tromaíocht</i>: Ráflaí, bréaga nó biadán a scaipeadh chun dochar a dhéanamh do cháil duine eile • <i>Ciapadh</i>: Teachtaireachtaí oilc, suaracha nó gáirsiúla a sheoladh chuig duine go leanúnach • <i>Pearsanú</i>: Teachtaireachtaí maslaitheacha nó forrántacha a phóstáil faoi ainm duine eile • <i>Gríosadh</i>: Úsáid a bhaint as focail gháirsiúla nó ghríosaitheacha chun troid ar líne a spreagadh

	<ul style="list-style-type: none"> • Cleasaíocht: Dallamullóg a chur ar dhuine eolas pearsanta a roinnt agus an t-eolas sin a úsáid ar líne ina dhiaidh sin • Sceitheadh: Eolas nó íomhánna rúnda a phostáil nó a roinnt • Leithcheal: Leithcheal a dhéanamh ar dhuine ó ghrúpa ar líne d'aon ghnó • Cibear-stalcaireacht: Ciapadh agus tromaíocht leanúnach a fhágann go mbíonn eagla a b(h)eatha/a s(h)ábháilteachta ar duine • Glao tostach gutháin/gutháin phóca • Glao maslach gutháin/gutháin phóca • Teachtaireacht téacs mhaslach • Teachtaireacht ríomhphoist mhaslach • Cumarsáid mhaslach ar líonraí sóisialta e.g. Facebook/Ask.fm/ Twitter/You Tube nó ar chonsóil chluichí • Ráitis/Blaganna/Pictiúir mhaslacha idirlín • Postálacha maslacha ar cineál ar bith teicneolaíochta cumarsáide
<p><i>Iompraíochtaí bunaithe ar Aitheantas</i></p> <p><i>Lena n-áirítear aon cheann de na naoi bhforas idirdhealúcháin a luaitear sa Reachtaíocht um Chomhionannas</i> (inscne lena n-áirítear trasinscne, stádas sibhialta, stádas teaghligh, claonadh gnéasach, reiligiún, aois, míchumas, cine agus toisc gur den Lucht Taistil iad).</p>	
<p><i>Bulaíocht Homafóbach agus Trasinscne</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ráflaí a scaipeadh faoi chlaonadh gnéasach duine • Tathant ar dhuine a bhfuil claonadh gnéasach difriúil aige/aici • Leasainmneacha a ghlaoch, e.g. aerach, casta, lúbtha, a úsáidtear chun caitheamh anuas ar dhuine • Imeaglú fisiciúil nó ionsaí • Bagairtí
<p><i>Bulaíocht Cine, náisiúntacht, eitneach agus ballraíocht de phobal an Lucht Taistil</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Idirdhealú, réamhchlaonadh, ráitis nó maslaí a bhaineann le cine, náisiúntacht, cultúr, aicme shóisialta, creideamh, cúlra, eitneach nó an Lucht Taistil • Leithcheal de bhun aon cheann acu seo thuas

<p><i>Bulaíocht</i></p> <p><i>Chaidreamhach</i></p>	<p>Is éard atá i gceist anseo caidrimh a mhí-ionramháil mar bhealach chun bulaíocht a dhéanamh. Ar na hiompraíochtaí tá:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biadán maslach • Leithcheal agus aonrú • Neamhaird • Leithcheal ó ghrúpa • Cairde a bhaint de dhuine • 'Bitseáil' • Ráflaí a scaipeadh • Rún a sceitheadh • Caint sách ard le go gcloisfeadh an t-íobartach í • 'Amharc' faoi Leith • 'nerd' a úsáid le cur isteach ar dhuine.
<p><i>Bulaíocht</i></p> <p><i>Ghnéasach</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ráitis nó tadhall gnéasach míchuí nó gan choinne • Ciapadh
<p><i>Bulaíocht i leith páistí</i></p> <p><i>le Riactanais Speisialta</i></p> <p><i>Oideachais nó faoi</i></p> <p><i>Míchumas</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Leasainmneacha a ghlaoch • Tathant ar dhaoine eile mar gheall ar a míchumas nó riactanais foghlama • Teacht i dtír ar leochaileachtaí daltaí eile agus ar a gcumas teoranta bulaíocht a aithint agus iad féin a chosaint • Teacht i dtír ar leochaileachtaí daltaí eile agus ar a gcumas teoranta cúinsí sóisialta agus leideanna sóisialta a aithint agus iad féin a chosaint. • Athris a dhéanamh ar mhíchumas duine eile • Ceap magaidh a dhéanamh de dhaoine eile

Aguisín A: Teimpléad chun iompar bulaíochta a thaifeadh

1. Ainm an dalta a bhfuil bulaíocht á déanamh air/uirthi agus a rang-ghrúpa

Ainm _____ Rang _____

2. Ainm(neacha) agus rang(anna) an dalta/na ndaltaí atá ag gabháil d'iompar bulaíochta

Ainm	Rang

Foirm bhulaíochta (féach alt 2.5)

<i>Bulaíocht Dhíreach</i>		<i>Bulaíocht Indhíreach</i>		Cibearbhulaíocht	
Fisiciúil		Eisiamh			
Ó bhéal		Caidrimh			
Scríofa					
Brathadóireacht					

Cineál bulaíochta (féach alt 2.7)

Míchumas		Ciníoch	
Thar a bheith ábalta		Bochtaineacht	
Féiniúlacht inscne		Féiniúlacht reiligiúnach	
Homaifóbach/trasfóbach/AEDT+		Gnéasach	
Cuma fhisiciúil		Ciapadh gnéis	
Eile			

Áit na hiompraíochta bulaíochta

Cén Áit	Cén Uair

Appendix A: Template for Recording Bullying Behaviour

Background

Name of pupil experiencing bullying behaviour _____

Class _____

Name and class of pupils engaging in bullying behaviour

--	--

Form of bullying (refer to section 2.5)

<i>Direct Bullying</i>		<i>Indirect Bullying</i>		Online Bullying	
Physical		Exclusion			
Verbal		Relational			
Written					
Extortion					

Type of bullying (refer to section 2.7)

Disablist		Racist	
Exceptionally able		Poverty	
Gender identity		Religious identity	
Homophobic/transphobic/LGBTQ+		Sexist	
Physical appearance		Sexual harassment	
Other			

Location of bullying behaviour

Where?	When?

Aguisín B: Taifead na céad teagmhála

	Dáta comhairlithe	Modh comhairlithe
Foireann na scoile		
Daltaí		
Tuismitheoirí		

1. Gníomhartha Aontaithe le bheith tógtha

--

Tuairimí na ndaltaí agus na dtuismitheoirí ar na gníomhartha aontaithe le bheith tógtha chun aghaidh a thabhairt ar an iompar bulaíochta.

<i>Ag fulaingt iompar bulaíochta</i>	
Dalta	
Tuismitheoir	
<i>Ag gabháil d'iompar bulaíochta</i>	
Dalta	
Tuismitheoir	

Appendix B: Record of initial engagement

	Date consulted	Method of Consultation
School Staff		
Pupils		
Parents		

Agreed Actions to be taken

Views of pupils and parents/guardians on agreed actions to be taken to address the bullying behaviour.

<i>Experiencing bullying behaviour</i>	
Student	
Parent / Guardian	
<i>Engaging in bullying behaviour</i>	
Student	
Parent / Guardian	

Agusín C: Leanúint Suas

Ní mór don mhúinteoir dul i dteagmháil arís le daltaí agus tuismitheoirí/caomhnóirí tráth nach faide ná 20 lá tar éis na céad teagmhála. Breithniú a dhéanamh ar:

- Cineál an iompair bhulaíochta
- Éifeachtacht na straitéisí a úsáideadh chun aghaidh a thabhairt ar an iompar bulaíochta
- An caidreamh idir na daltaí atá i gceist

Dáta comhairlithe: _____

Ainm an mhúinteora taifeadta: _____

Tuairimí na ndaltaí agus na dtuismitheoirí/caomhnóirí: ar stop an t-iompar bulaíochta?

<i>Ag fulaingt iompar bulaíochta</i>	
Dalta	
Tuismitheoir	
<i>Ag gabháil d'iompar bulaíochta</i>	
Dalta	
Tuismitheoir	

Appendix C: Follow up

The teacher must engage with pupils and parents/guardians again **no more than 20 days after initial engagement**. Consider:

- Nature of bullying behaviour
- Effectiveness of strategies used to address bullying behaviour
- Relationship between the pupils involved

Date of consultation: _____

Views of pupils and parents/guardians: has the bullying behaviour ceased?

<i>Experiencing bullying behaviour</i>	
Student	
Parent / Guardian	
<i>Engaging in bullying behaviour</i>	
Student	
Parent / Guardian	

Ainm an mhúinteora taifeadta: _____

Dáta: _____

Aguisín D: Mura bhfuil an t-iompar bulaíochta stoptha, déanann an múinteoir athbhreithniú ar na straitéisí a úsáideadh i gcomhairle leis na daltaí atá i gceist agus a dtuismitheoirí/gcaomhnóirí. Aontaíonn siad tréimhse ama le haghaidh tuilleadh teagmhála go dtí go mbeidh an t-iompar stoptha.

Gníomhartha Aontaithe le bheith tógtha

--

Tuairimí na ndaltaí agus na dtuismitheoirí ar na gníomhartha aontaithe le bheith tógtha chun aghaidh a thabhairt ar an iompar bulaíochta.

<i>Ag fulaingt iompar bulaíochta</i>	
Dalta	
Tuismitheoir	
<i>Ag gabháil d'iompar bulaíochta</i>	
Dalta	
Tuismitheoir	

Ainm an mhúinteora taifeadta: _____

Dáta: _____

Appendix D: Agreed Actions to be taken

If bullying behaviour has not ceased, the teacher reviews the strategies used in consultation with the pupils involved and their parents/guardians. They agree a time frame for further engagement until the behaviour has ceased

--

Views of pupils and parents/guardians on agreed actions to be taken to address the bullying behaviour.

<i>Experiencing bullying behaviour</i>	
Student	
Parent / Guardian	
<i>Engaging in bullying behaviour</i>	
Student	
Parent / Guardian	

Name of recording teacher: _____

Date: _____

Ainm: _____

Dáta: _____

Suirbhé Bulaíochta Scoil na bhForbacha:

An bhfuil duine/daoine ag déanamh bulaíocht ort?

Tá Níl Níl a fhios agam

Bulaíocht Fhísiciúil	Bulaíocht Bhriathartha (ó bhéal)	Bulaíocht Mhothúchach
<p>Iompar ar bith ina ndéantar dochar d'earraí nó do chorp duine éigin níos mó ná uair amháin ☐</p> <p>Ag gortú ☐</p> <p>Ag caitheamh seile/smugairle le duine ☐</p> <p>Ag tarraingt gruaige ☐</p> <p>Ag tógáil rudaí gan cead (Rudaí a chailleadh) ☐</p> <p>Ag déanamh dochair/damáiste d'earraí duine ☐</p>	<p>Ag cur isteach ar dhuine le focail i bhfoirm labhartha, scríofa nó clóscríofa ☐</p> <p>Ag cur bagairt ☐</p> <p>Ag scaipeadh ráflaí ☐</p> <p>Ag glaoch drochainmneacha ar dhuine ☐</p> <p>Ag cur teachtaireachtaí gránna ar líne ☐</p> <p>Ag seoladh téacs gránna arís agus arís eile ☐</p>	<p>Ag cur isteach ar mhothúcháin duine, ag cur eagla ar dhuine nó bagairt a dhéanamh ar dhuine ☐</p> <p>Ag déanamh éadan (Geáitsíocht drochbheasach) ☐</p> <p>Duine a chur as an áireamh ☐</p> <p>Duine a scoitheadh ☐</p> <p>Úsáid a bhaint as féiniúlacht duine le bulaíocht a dhéanamh orthu ☐</p> <p>Do chine/chreideamh ☐</p> <p>D'áit dúchais ☐</p> <p>An bealach labhraíonn tú ☐</p>

Ainm _____ Rang _____

Dáta: _____

An bhfuil duine ar bith ag cur isteach ort ar scoil?

Ainmnigh iad

--	--	--	--

Céard atá i gceist?

Cuir tic sa mbosca ✓

	Ag glaoch ainmneacha		
	Ag fágáil duine amach as cluiche		
	Ag tógáil do chuid rudaí		
	Ag magadh fút		
	Ag milleadh cluichí		
	Ag bualadh nó ag ciceáil		
	Ag eascainí		
	Ag tógáil ceannasaíocht ar chluichí "bossáil"		
	Ag scréachaíl ós ard i do chluas		
	Ag brú		
An ndearna tusa aon cheann acu seo ariamh?	Go minic	Ó am go chéile	Ní dhearna

An bhfuil aon pháiste eile ag cur as do pháiste ar bith eile? Cuir tic sa mbosca ✓

Ceapaim	Ní cheapaim
---------	-------------

Tá chuile rud atá scríofa agam fíor.

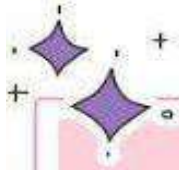

tá mé cliste.

tá mé láidir.

tá mé grámhar.

tá mé cumasach.

tá mé cineálta.

tá mé cróga. Is leor mé!

Seiceáil Isteach Bí Cineálta Ainm: _____

Sa seomra ranga, motháim

Sa gclós, motháim

Seo iad mo chuid cairde!

If bullying behaviour has not ceased, the teacher reviews the strategies used in consultation with the pupils involved and their parents/guardians. They agree a time frame for further engagement until the behaviour has ceased

Imprólaíocht Bhualálachta

- Dúine/daoine a bhíonn gráha nó maíoch
- Anís is anís eile
- Nuair a tharlaíonn sé go rialta
- Uair amháin ar líne

Gineálta

- Síolta cineasta
- Lámha cineasta
- Cosa cineasta
- Fócla cineasta

Bí Cineálta

Léirigh Meas

- Labhair le duine faoi nó duine eile nuair a gáir ortu
- Scríobh i nGaeilge
- Scríobh é do tuairim

- Abair Stop
- Imigh uathu
- Inis do dhuine éigin é

Tuairimí agus tuairimí

- Tuairimí ar fad difriúil
- Bíonn ag ceiliúradh doghéulacht
- Tá tuairimí ag gach duine agus éiríonn leo
- Bíonn meas againn ar dhuine eile

Comhairle na nOg 2025

Taifead fhiosraithe ar Líomhaintí Bhulaíochta

1. Sonraí

Dáta a rinneadh an tuairisc	
Ainm an Mhúinteora	
Ainm an Pháiste/í	
Rang	
Páiste/í a líomhnaítear a bhí páirteach san Iompar	

2. Breis Eolais

Ionannas a fuarthas an t-eolas?	Nochtadh ó dhalta ☐ Tuismitheoir/Caomhnóir ☐ Ball foirne ☐ Tuairisc gan ainm ☐ Eile: _____
Ainm an duine a rinne an tuairisc	
Dáta(i) an teagmhais líomhnaithe	
Líomh(anna) an iompair líomhnaithe	Seomra ranga ☐ Clós ☐ Halla ☐ Iarscoil ☐ Bus Ar líne (sonraigh): _____ ☐ Eile: _____

3. Cur síos ar an eachtra líomhnaithe (is féidir breis nótaí a chur leis seo) Úsáid guth an pháiste nuair is féidir.

An Cineál Iompar (cuir tic le gach ceann is cuí)	☐ Fisiciúil ☐ Briathartha ☐ Mothúchánach ☐ Cibear ☐ Bunaithe ar fhéiniúlacht ☐ Eile: _____

4. GNÍOMHARTHA LÁITHREACHA A RINNEADH

4. GNÍOMHARTHA LÁITHREACHA A RINNEADH

☐ Labhraíodh leis an dalta a líomhnaítear bulaíocht a bheith dírithe air/uirthi	☐ Labhraíodh leis an dalta(i) a líomhnaítear a bhí páirteach san iompar
☐ Labhraíodh le finnétithe	☐ Cuireadh Leas-Phríomhoide / Príomhoide ar an eolas
☐ Rinneadh teagmháil le Tuismitheoir(i)/Caomhnóir(i) an dalta a líomhnaítear bulaíocht a bheith dírithe air/uirthi	☐ Rinneadh teagmháil le Tuismitheoir(i)/Caomhnóir(i) an dalta eile
☐ Éascaíodh comhrá aisírioch	☐ Cuireadh plean tacaíochta i bhfeidhm

5. Measúnú bunaithe ar Chritéir Bí Cineálta

- **Spriocdhírithé** - An bhfuil an t-iompar dírithe ar dhalta nó ar ghrúpa daltaí ar leith?
- **Dochar** - An bhfuil sé i gceist go ndéanfadh an t-iompar dochar fisiciúil, sóisialta nó mothúchánach?
- **Arís agus arís eile** - An leantar den iompar arís agus arís eile?

An gcomhlíonann an t-iompar an tairseach le haghaidh bulaíochta?

Comhlíonann Ní chomhlíonann Níl sé soiléir – Teastaíonn monatóireacht bhreise

Bunús an Chinnidh:

--

6. Tacaíochtaí a tugadh (Cur tic mar is cuí)

☐ Tacaíocht Tréadach (Pastoral)	☐ Tacaíocht Oideachas Bhreis (SEN)	☐ Eile
☐ Córas Seiceála isteach/amach	☐ Idirghabháil Ranga	

7. CONCLÚID AN MEASÚNTA

Conclúid (cuir tic mar is cuí)

- Cuireann an iompar le bulaíocht faoin Bí Cineálta
- Ní chomhlíonann an iompar an tairseach le haghaidh bulaíochta ach sáraíonn sé an Cóid Iompair
- Gan dóthain fianaise ag an gcéim seo
- Réitigh tríd an gcur chuige aisiríoch
- Míthuiscint idir na daltaí

8. Aon nithe eile:

9. An bhfuil athbhreithniú le déanamh?

Tá   Níl

Dáta na hathbhreithnithe (más cuí) _____

Síniú an mhúinteora: _____ Dáta: _____

10. Nótaí ón athbhreithniú (más cuí)

Síniú an mhúinteora: _____ Dáta: _____